

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput II. Agit de quibusdam modis, quibus anima[m] Deus expergefacerere
solet,

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

posita sint; imò verò ipsa solitudo magis ei iam noceat (quod aliud per se tormenti genus est) nec enim iam apud homines agere, nec cuiuspiam alloquium sustinet. Vnde, quantumcumque in aduersum obnitatur, exterius nauseabundum quoddam tædium & morum asperitatem præfert: quod etiam satis de foris videre & colligere est. Porro, vt quis, quod tunc patitur, verbis exprimat (vt verum fatear) est prorsus impossibile: sunt namque angustia & pœnæ spirituales, quæ quo dicantur nomine, vix quisquam sciat. Optimum verò in his remedium est (non quidem, vt hæc penitus auferantur; ad hoc enim nullum mihi occurrit, sed vt ferri & sustineri aliquomodo queant) in charitatis & exteriora opera intendere, & in Dei misericordia sperare, vtpote qui numquam in se sperantes deserit: sit ipse in æternum benedictus. AMEN.

Quid in angustia hæc anima possit pati.

CAPVT II.

AGIT DE QVIBVSDAM MODIS QVIBV8 ANIMAM

Deus expergefaccere solet, qui nihil quod timeri debeat, continere videntur; esto sublime quid, & singulares quædam gratia sint.

ALIE exteriores molestia & afflictiones, quas diaboli nobis infligunt, certè nec ita ordinariæ sunt (vnde hic de ijs loqui necesse nõ est) nec magna ex parte tam afflictivæ & vehementes. Nam (prout mihi quidem videtur) etiam cum summæ sunt & extremæ, ipsas animæ potentias ita ineptas non reddunt, neque etiam ipsam eousque turbant, vt non semper illi ratio tunc constet, ad cogitandum, non plus eos posse quàm ipsis Dominus permiserit: quæ vbi constitit, nec prorsus perditæ est, parum aut nihil sunt omnia, respectu illorum quæ supra dicta sunt. In hac porrò mansione, cum de varijs orationis generibus & gratijs Domini tractatio institueretur, adhuc alias internas pœnas & pressuras recensebimus: quarum quædam multò certè ad ferendum grauiores sunt, quàm quæ dictæ sunt hætenus, sicuti colligere erit ex effectibus quos in corpore relinquunt. Verùm afflictionum, ac pœnarum nomine dici non merentur, neque par est eas vt tales à nobis censeantur, cum tam singulares Domini sint gratiæ, & in illis constituta anima, illas istiusmodi esse, ac lógè supra meritum illas sibi dari intelligat. Mox ergo vt in septimam mansionem ingressuri sumus, ingens hæc afflictio, nec non aliæ plurimæ, in nos ingruunt. Harum aliquas hic recensebo, omnes enim vt referam prorsus impossibile est, vt & declarare genuinè, vt sunt: sunt enim longè sublimioris & eminentioris originis quàm quas descripsi

S.
Theresia

Opera

IV VI

156

scripsi haec: unde, si supradictas, esto inferioris sunt generis ordinis plus, quam declaravi, declarare non potui, multo minus potui has. Ad omnia porro suam Dominus gratiam per filij sui merita, concedere dignetur. Amen.

Videmur quidem columbulam nostram valde procul reliquias velut deseruisse; sed reuera procul non est: haec namque afflictionum causa sunt, ut longè sublimius sese elibret & euolet. Iam ergo videmus, quo se sponsus modo cum ipsa gerat; quippe qui antea totum se illi det amplectendum, intenta sui in illius corde excitat delectationem, idque modis tam subtilibus & delicatis, ut eos nec anima ipsa intelligat, nec id eam alijs, nisi fortè ipsum expertis, declarare & exponere credam: sunt quippe impulsus quidam, ad eò delicati ac subriles, ab interioribus procedentes, nullà ut quæ apposita & comparata sit comparationem ad eos declarandos inuenire queam. Etenim illis minus quam multum differt ab omni eo quod ipsi per nos procurantur sumus, nec non à gustibus, quos iam ante descripsi: saepè namque, cum ipsemet homo de eo non cogitat, nec Dei vllatenus recordatur. Maiestas illius subitò; ad instar fulguris aut tonitruus, eum excitat. Atque ergo, esto strepitus nullus audiatur, factis intelligit, se à Deo vocatum esse, idque ad eò manifestè & perceptibiliter, ut interdum praesertim in interioribus, esto nihil sit quod eam torqueat & affligat, penitus contemnit & conqueri faciat: sentit quidem se suavissimè vulneratam esse, ac intelligere nequit, quomodo aut à quo vulnus inflictum sit: agnoscat tamen, quid magni valoris esse, nec vniquam ab hac plaga per sanari vellet: acriter quoque amorosis verbis, etiam ore prolatis, apud sponsum loquitur, & querit, quid illud sit, quod illi in interioribus sentem esse, ac se manifestare nolle, norit. Ingens sanè hæc afflictio, & pena est, ac sapida & dulcis; &, si ea carere velit, non potest, nec vniquam sibi auferri cuperet, quòd illa magis eam recreat ac reficit, quam absterget & ebrietas orationis quietis, quæ nullam dat penam.

Impulsus quidam in seriores, quos anima sentit.

Vulnus amoris quam suauis.

Ipsa me dirumpo & annihilò, sorores, ut hanc amoris operam vobis exponam, & non video quomodo exponam: eo quod contrarium videtur, dicere, quod dilectus ex vna parte manifestè ostendat se in & cum anima esse; ex altera vero eam ad se signo tam certo & certenti vocare videatur, nullatenus ut de vocatione queat dubitari, ac de illo ita penetratiuo, quo id anima percipiat, ut non possit id non audire. Quia sponsus, qui in septima mansione versatur, eo modo qui non est perfecta & formalis locutio, loquente, omnis qui in alijs mansionibus habitabit populus, ut putà sensus, imaginatio, potentia, se mouere vel non mouere non audent videntur.

Quia

Quam, ô Potens Deus meus, magna tua sunt secreta & arcana! quantum est inter ea quae sunt spiritus, & inter quidquid hic in terra videri aut intelligi potest, discrimen; cum per nullam omnino rem hæc, quæ respectu maximarum, quas in animabus operaris, tam est parua, queat declarari! Tam singularem utique hæc in ea operationem facit, ut seipsa præ desiderio conficiat ac velut annihilat, nec sciat quid ultra petat; quod certa quodammodo sit Deum suum apud se agere. At enim dicetis mihi, Si hoc ipsa intelligat & norit, quid ultra desideret? quid est, quod ipsam cruciet? quod maius habere bonum velit? Sanè nescio: hoc scio, illam pati, adeoque pœnam hanc ad usque intima viscera eius penetrare, ut, dum sagittam is qui eam iniecit, ex ipsis educit, eum vnâ cum spiculo hæc ipsa euellere, quin & ipsam euiscerare videatur. tam est acer amoris sensus.

Cogitabam hic ipsa mecum, num fortè id ideo fieret, quod ab hoc accensa fornacis, quæ est Deus meus, igne scintilla quædam dissiliens, animam hanc ita occuparit, ut ignis hic accensus sentiat foris & appareat: quæ quod ad eam consumendam non sit satis, ignis vero ita sit in se delectabilis, hinc eam anima pœnam sentit, & is cum tangitur, talem operationem peragit. Nullam mihi videor aptiorem hac similitudinem ad hoc declarandum inuenire potuisse: nam lapidus hic dolor, non est dolor, nec in eodem statu permanet; quamquam aliquando satis diu duret, aliàs tamen cito pertran sit & finitur, prout Dominus eum communicare voluerit: neque enim res est, quæ humana industria aut artificio queat parari. Sed, etsi subinde diu duret, abijt tamen & redit. Saltem nunquam stabilis permanet, ideoque animam penitus ignitam non facit; nisi quod, vbi hæc iam ignire incipit, emoritur scintilla, quoddamque in ea desiderium maneat, denuo dolorem hunc amorosum, quem illa producit, patiendi. Neque vero est quod hic cogitemus, id aut à naturali dispositione, aut atræ bilis vitio provenire, vel illusionem diabolicam, aut imaginarium phantasma esse posse. etenim res est, quæ satis ostendat, motum hunc non aliunde, quam vbi est Deus qui est immutabilis, proficisci; neque, quales aliarum deuotionum esse solent, eius operationes sunt; etenim in illis magna gustus absorptio dubitandi ansam dare nobis potest. At hic, omnes tum sensus, tum potentia, sine vlla prorsus absorptione, considerant quidnam hoc esse possit, neque, ut mihi quidem videtur, dulcem hanc pœnam vel minimum impediunt, nec eam adaugere, nec penitus tollere valent. Is porro, cui hanc Dominus gratiam fecerit (si enim eam illi fecerit, vbi hæc legerit, facile id intelliget) ingentes ei gratias agat: neque enim est quod timeat, ne qua hic illusio aut deceptio subsit; timeat potius ne, post tantum beneficium acceptum, ingratus sit; & om-

S.
Theresia

Opera
IV VI
108

nibus corporis neruis ad illi seruiendum conuincatur, vitamque suam
omnia in melius mutare satagat. itaque videbit, quò tandem peruen-
rus sit, & quomodo semper plura ac plura recepturus. Tamen quòd
quam noui, postquam hanc gratiam accepisset, ad aliquot annos eorum
contenta vixit, abunde sibi per eam satisfactum esse putans; ad huc
adhuc plurimis annis eam Domino ingenti cum labore seruire opor-
set, satis operam suam hac gratia compensatam crederet. Sit ipse in
la benedictus. Amen.

*Cur hoc in
re plus sit
securitatis
quam in
aliis.*

Fortassis hic hærebitis, scire volentes, quare plus in hac quàm
alijs rebus, sit securitatis. Ad quod respondeo, id has ob causas, (vnde
quidem videtur) fieri. Primò, quòd numquam pœnam aliquam
tanta dulcedine quantam hæc habet coniunctam diabolus sit daturus.
Suauitatem quidem & delectationem quampiam quæ spiritibus
deatur, dare poterit; sed ut pœnam, & quidem tantam, cum quæ
& animæ gaudio coniungat, supra facultatem ipsius est: nam omnes
vires non nisi in ea quæ de foris sunt, operantur; & eas quas dat afflic-
tiones & pœnæ (dum quidem ab ipso veniunt) numquam, mea quæ
sententia, aliquid dulcedinis aut quietis continent, sed semper sunt
quietæ, & turbas cient. Secundò, quòd deliciofa & incunda hæc re-
stas ab alia certè regione, quàm in quas ille imperium & dominatum
exercere potest, proficiscantur. Tertiò, ob magna, quæ hinc animæ ob-
niunt commoda; qualia plerumq; sunt, firmum ad pro Deo patienter
propositum facere, multas aduersitates & dura quæq; desiderare, prop-
dispositum & resolutum esse ad omnia terræ huius solatia, recreaciones
& conuersationes repudianda; & alia id genus.

*Imaginatio
aut melan-
cholia hic
locum non
habes.*

Quod autem id imaginarium aut phantasticum non sit: tam-
quamuis alijs in rebus diabolus illudere animæ per phantasmata
deat, in hac tamen id minimè poterit. Est quippe res adeò euidentis ac
tota, nullo modo ut imaginario phantasmate sit obnoxia, (appareat
quam esse, reuera tamen non sit) vel ut de ea dubitetur, an reuera
aut talis sit. Si quod autem in anima dubium maneat, sciat, imperio-
los non esse veros. si inquam dubitet, num eos habuerit, nec ne: tam-
que perceptibiliter sentiuntur, quemadmodum aures magnas per-
cipiunt vocem. Ut verò melancholiæ id ascribatur, aut ab ea procedat
dicatur, prorsus verisimile non est; cum hæc omnia sua phantasmata
ludibria in sola imaginatione fabricet; hoc verò de quo hic ago, ab in-
riore animæ parte procedit. Fieri posset, me hic decipi & errare, si
rei huius periti alias mihi rationes quibus me euincunt, adferant, ab
opinionem non recedam, sed in ea manebo. Sic noui quamdam, quæ
ab huiusmodi illusionibus quàm maximè sibi semper timeret, in
uen orationis genere numquam timere sibi potuit.

Solet & alijs Dominus modis animam expergefacerè : nam dere- *Alij modis*
 pentè, etiam cùm vocaliter iam orat, neque ad ea quæ interna sunt, vlla- *quibus*
 tenus reflexit, suaui quædam inflammatio eam corripere videtur; per- *Deus ani-*
 inde ac si momento ac subitò tam potens aliquis odor illi superueniret, *nam 2260,*
 vt se mox per omnes eius sensus diffunderet ac communicaret. non di- *181.*
 co, quòd odor sit; sed similitudinis tantum gratia odorem, aut aliud
 quid simile pono, solùm vt sic ostendam, percipi, sponsum illic præsen-
 tem adesse. Excitat namque is suaue quoddam in anima desiderium,
 quo ipsa illo frui desideret, indeque ad heroica quædam opera facien-
 da, & Domino laudes decantandas mirè manet disposita. Porro gratiæ
 huius origo, est illa ipsa quam antè dixi; at nihil hic est quod dolorem aut
 pœnam inferat, neque etiam illa Deo fruendi desideria, pœnosa & gra-
 uia sunt. Atq; hoc est, quod anima frequētius sentire solet. Nihil quoq;
 hic quod timendum sit, subesse mihi videtur, idque ob aliquas earum,
 quas dixi, rationes; sed tantùm opera danda, vt gratia hæc cum magna
 gratiarum actione admittatur, & recipiatur.

CAPVT III.

DE EADEM MATERIA AGERE PERGIT, ET OSTENDIT,
quomodo animam Deus, cum ei placuerit, alloquatur. simul admonet, quomodo in hos
nos gereere debeamus, ac ne iudicij proprij ductum sequamur. Adhæc aliquas
assignat notas, è quibus dignoscatur num illusio sit, vel non
fit. Caput hoc lectu vtilissimum est.

Alium præterea animæ excitandæ modum Deus vsurpare solet; qui
 licet aliquo modo maior quàm priores illæ gratia videatur, maiori
 tamen fieri potest vt sit periculo expositus. Atque ideo huic expo-
 nendo paululum immorabor. Sunt videlicet quædam Dei ad animam
 alloquia: quæ multifaria ac diuersa sunt: etenim horum alia deforis ve-
 nire videntur, alia ab intimo animæ penetrati, alia à superiore eius parte; *Varia Deū*
 alia denique ita ab exteriori parte veniunt, vt etiam auribus percipian- *ad animam*
 tur, quòd formata & articulata quædam vox esse videatur. Aliquando *alloquia.*
 imo & frequenter, potest solum esse phantasma, ac præsertim in ijs qui
 debili sunt imaginatione, vel notabiliter melancholici. De duplici hoc
 hominum genere non multum meo iudicio curandum est, etiam si se ta-
 le quid videre, audire, vel mente percipere asserant: neq; etiam turbandi
 inquietudine sunt, illis dicendo, hoc à diabolo prouenire; sed tamquam *Cum iis*
 infirmi atq; imbecilles audiendi, ita vt Præposita vel Confessarius, ad quæ *quos phan-*
 isthæc referent, illis dicere debeant, non esse id magnoperè curād: neq; *taisma ille-*
 enim id substantiale & pernecessarium ad Dei seruitium esse: plurimis *dit quomo-*
 quidem *do agendū.*